

טיטוס הרשע

תלמוד בבלי מסכת גיטין דף נו עמוד ב

אול שדריה לטיטוס. ואמר אי אלהימו צור חסיו בו - זה טיטוס הרשע שחירף וגידף כלפי מעלה. מה עשה? תפש זונה בידו ונכנס לבית קדשי הקדשים, והציע ספר תורה ועבר עליה עבירה, ונטל סייף וגידר את הפרוכת, ונעשה נס והיה דם מבצבץ ויוצא, וכסבור הרג את עצמו, שנאמר: שאגו צורריך בקרב מועדיך שמו אותותם אותות. אבא חנן אומר: ימי כמוך חסין יה - מי כמוך חסין וקשה, שאתה שומע ניאוצו וגידופו של אותו רשע ושותק. דבי רבי ישמעאל תנא: יאמי כמוכה באלים ה' - מי כמוכה באלמים. מה עשה? נטל את הפרוכת ועשאו כמין גרגותני, והביא כל כלים שבמקדש והניחן בהן, והושיבן בספינה לילך להשתבח בעירו, שנאמר: יבוכן ראיתי רשעים קבורים ובאו וממקום קדוש יהלכו וישתכחו בעיר אשר כן עשו, אל תיקרי קבורים אלא קבוצים, אל תיקרי וישתכחו אלא וישתבחו. איכא דאמרי: קבורים ממש, דאפילו מיילי דמטמרן איגלייא להון.

פרוכת? Why is there blood coming out of the

I. PAIN OF HASHEM

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ג עמוד א

תנאי, אמר רבי יוסי: פעם אחת הייתי מהלך בדרך, ונכנסתי לחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל. בא אליהו זכור לטוב ושמר לי על הפתח (והמתין לי) עד שסיימתי תפילתי. לאחר שסיימתי תפילתי אמר לי: שלום עליך, רבי! ואמרתי לו: שלום עליך, רבי ומורי! ואמר לי: בני, מפני מה נכנסת לחורבה זו? אמרתי לו: להתפלל. ואמר לי: היה לך להתפלל בדרך! ואמרתי לו: מתירא הייתי שמא יפסיקו בי עוברי דרכים. ואמר לי: היה לך להתפלל תפלה קצרה. באותה שעה למדתי ממנו שלשה דברים: למדתי שאין נכנסין לחורבה, ולמדתי שמתפללין בדרך, ולמדתי שהמתפלל בדרך - מתפלל תפלה קצרה. ואמר לי: בני, מה קול שמעת בחורבה זו? ואמרתי לו: שמעתי בת קול שמנהמת כיונה ואומרת: אוי לבנים שבעונותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתים לבין האומות.

תוספות שם

ונעשה נס והיה דם כו' - להודיע דקשה לפני המקום חורבן בית המקדש.

Aish Kodesh Parshas Mishpatim

דהנה האיש הישראלי המעונח ביסוריו חושב שרק הוא מצטער, וכאלו כל יסוריו פרטיים ויסודי הכלל ישראל אינם נוגעים למעלה ח"ו, אבל הפסוק אומר ובכל צרתם לו צר, ובגמרא איתא בזמן שאדם מצטער שכינה מה אומרת קלנימראשי קלני מזרועי, ובפ"ק איתא שהרבה יותר ממה שהאדם מצטער, כביכול הוא ית מצטער ביסודי איש הישראלי, ואפשר שכיון שהוא ית בלתי בעל גבול שבשביל זה אינו מושג בעולם, לכן גם צערו ית מצרות ישראל הוא בלתי גבול ולא בלבד שלהצטער בצער גדול כזה לא הי' אפשרות לאיש לסבול, רק גסלהשיג את צערו ית לדעת שמצטער הוא ית ולשמוע את קולו ית אוי לי שחחרבתי את ביתי והגליתי את בני, א"א בשביל שהוא למעלה מגבולות האדם, ורק כשנכנס ר"י לחורבה מחורבות ירושלים שנתבטל עצמותו יותר, ונחרב חותרבתי חצמאם וגבול שלו, שמע מקולו של הקב"ה, ורק מעט ממנו שמע כי הוא שמע ב"ק מנהמת רק כיונה ובפסוק איתא ששאג ישאג על נוהר היינו נשאגת ארי כביכול על חורבן בהמ"ק.

II. NULLIFICATION OF KEDUSHA

תלמוד בבלי מסכת יומא דף כג עמוד א

מעשה שהיו שניהן שוין ורצין ועולין בכבש. תנו רבנן: מעשה בשני כהנים שהיו שניהן שוין ורצין ועולין בכבש, קדם אחד מהן לתוך ארבע אמות של חבריו - נטל סכין ותקע לו בלבו. עמד רבי צדוק על מעלות האולם, ואמר: אחינו בית ישראל שמעו! הרי הוא אומר כבי ימצא חללבאדמה ויצאו זקניך ושפטיך, אנו על מי להביא עגלה ערופה? על העיר או על העזרות? געו כל העם בבכיה. בא אביו של תינוק ומצאו כשהוא מפרפר. אמר: הרי הוא כפרתכם, ועדיין בני מפרפר, ולא נטמאה סכין. ללמדך שקשה עליהם טהרת כלים יותר משפיכות דמים.

ספר נצח ישראל פרק ה

ונטל סייף וכו'. דע, כי הדם שיצא הוא ענין נפלא, כי בטול הקדושה שהיה לפרוכת נחשב זה שפיכות דם, כדאיתא במסכת יומא (כג א) גבי שני כהנים שהיו רצים בכבש המזבח, והרג האחד את השני בסכין של קדשים, ובא אביו ומצאו מפרפר, ואמר הרי בני כפרתכם, הרי עדיין בנימ פרפר, ועדיין לא נטמאה הסכין. ומסיק, ללמדך שחמור עליהם טהרת כלים משפיכות דמים וכו'. פירוש, כי סילוק קדושה על ידי טומאה יותר נחשב כיטול לקדושה ממה שנחשב שפיכות דמים. כי דבר הקדוש, כמו הפרוכת, מפני קדושתו הוא נחשב אלקי יותר מן הנשמה. ואם הנשמה,

כשביל שהיא אלקית נבדלת, אין ראוי לה בטול, כל שכן הכלי שהוא קדוש אלקי לגמרי, אין ראוי לו בטול הקדושה על ידי טומאה, שזה הוא כמו שפיכות דם, שהוא ביטול הנשמה הקדושה. ולגודל מעלת קדושת הפרוכת, נחשב ביטול הקדושה שלו על ידי טומאה כמו שפיכות דם, שהוא ביטול הנשמה שהיא קדושה, לכך היה הדם מבצבץ.

ויש כאן דבר עמוק עוד למה נעשה נס זה להיות דם מבצבץ דוקא בפרוכת. עד שהיה כאן שפיכות דמים בפרוכת בפרט. וזה מפני שהפרוכת מבדיל בין הקדש ובין קדשי הקדשים (שמות כו, לא), והוא גדר והבדל. ובטול הגדר נחשב זה ביטול לגמרי. ולכך נעשה הדבר הזה בפרוכת, והיה יוצא דם להראות קדושת המקדש. שנחשב ביטול קדושת הפרוכת, שהוא הבדל וגדר של קדש הקדשים, שפיכות דם. והיה סבור שהרג את עצמו. כי הרשע היה סבור שהוא יתברך כח בגשם, ובוה הרג את עצמו. ואין להאריך יותר בזה.

III. BLOOD OF A KORBAN

תלמוד בבלי מסכת יומא דף נו עמוד א

תנא: כשהוא מזה, אינו מזה על הפרוכת אלא כנגד הפרוכת. אמר רבי אלעזר ברבי יוסי: אני ראיתיה ברומי, והיו עליה כמה טיפי דמים של פר ושעיר של יום הכפורים.

מדרש תנחומא (כוכב) פרשת הקת

טיטוס הרשע נכנס לבית קודש הקדשים, כשהוא מחרף ומגדף עמד וגידר את הפרוכת, ונטל ס"ת והוציאה והציעה, והביא שתי זונות ועבר עליהן, שלף חרבו וקצץ את (הפרוכת) [הספר], נעשה נס והתחיל הדם מבצבץ ממנו,

סדר

ואומר אלהינו ואלהי אבותינו מפני חטאינו גלינו מארצנו. ונתרחקנו מעל אדמתנו. ואין אנו יכולים לעלות ולהראות ולהשתחות לפניך בבית בחירתך. בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו. מפני היד שנשתלחה במקדשך. יהי רצון מלפניך ה' או"א מלך רחמן שתשוב ותרם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים ותבנהו מהרה ותגדל כבודו בימינו

נפש החיים שער א פרק ד

ובאמת כי האיש החכם ויבן את זאת לאמיתו. לבו יחיל בקרבו בחיל ורעדה. בשומו על לבו על מעשיו אשר לא טובים ח"ו עד היכן המה מגיעים לקלקל ולהרוס בחטא קל חס ושלום. הרבה יותר ממה שהחריבנו וטיטוס. כי הלא נ"ג וטיטוס לא עשו במעשיהם שום פגם וקלקול כלל למעלה כי לא להם חלק ושורש בעולמות העליונים שיהו יכולים לנגוע שם כלל במעשיהם. רק שבחטאינו נתמעט ותש כביכול כח גבורה של מעלה. את מקדש ה' טמאו כביכול המקדש העליון. ועי"כ היה להסכח לנ"ג וטיטוס להחריב המקדש של מטה המכוון נגד המקדש של מעלה. כמו שארז"ל (איכה רבתי) קמחא טחינא טחינת. הרי כי עונותינו החריבו נוח מעלה עולמות עליונים הקדושים. והמה החריבו רק נוח מטה

What is the Miracle?

איכה רבה (וילנא) פרשה ד

ה' את חמתו שפך חרון אפו, ויצת אש בציון, כתיב (תהלים ע"ט) מזמור לאסף אלהים באו גוים בנחלתך, לא הוה קרא צריך למימר אלא בכי לאסף נהי לאסף קינה לאסף, ומה אומר מזמור לאסף, אלא משל למלך שעשה בית חופה לבנו וסיידה וכיידה וציירה ויצא בנו לתרבות רעה, מיד עלה המלך לחופה וקרע את הוילאות ושיבר את הקנים ונטל פדגוג שלו איכוב של קנים והיה מזמר, אמרו לו המלך הפך חופתו של בנו ואת יושב ומזמר, אמר להם מזמר אני שהפך חופתו של בנו ולא שפך חמתו על בנו, כך אמרו לאסף הקב"ה החריב היכל ומקדש ואתה יושבומזמר, אמר להם מזמר אני ששפך הקב"ה חמתו על העצים ועל האבנים ולא שפך חמתו על ישראל, הדא הוא דכתיב ויצת אש בציון ותאכל יסודותיה.

ברכי יוסף אורח חיים סימן תקנט

שוב ראיתי בספר הכונות להאר"י זצ"ל (דף פט ע"ג) שהביא המנהג ונתן טעם למנהג כמש"ל (איכ"ר ד, יד) דכשישראל ראו דבט' באב בערב הציתו אש בהיכל אמרו מזמור, ששפך חמתו על עצים ואבנים ושמוח שמחה גדולה, דאי לאו הכי לא היה ח"ו תקומה, ואז קבלו נחמה, המנהגהוא טוב ונכון. והאריך עוד. וכתב מהרח"ו שם, דנראה לו ששמע טעם אחר מהרב זצ"ל, כי במנחת ט' באב נולד המשיח הנקרא מנחם כמש"ל (ראה איכ"ר א, נא), עש"ב. ומצאתי כתוב דמזה הטעם לא מיחו חכמים על רבות בנות דאחר חצות מתעסקות בכל כחן לכבד הבית ולתקןהמטות, וכיוצא מתקוני הבית, וזה מנהג קדום בערי איטאליא לנשים, ויען שדעתן קצרה וחלושי אמונה אדרבא חיזקו ידיהם לקבוע אמונת הגאולה ולא יתאישו ח"ו.